

Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal (Text refós per LesLleis.com)

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Títol preliminar. L'Administració de la justícia penal
 - Capítol I. Disposicions Preliminars
 - Article 1
 - Article 2
 - Article 3
 - Article 4
 - Capítol II. Del Ministeri Fiscal
 - Article 5
 - Article 6
 - Capítol III. De les recusacions i les excuses
 - Article 7
 - Article 8
 - Capítol IV. Dels advocats
 - Article 9
 - Article 10
 - Article 11

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 10 de desembre de 1998 ha aprovat la següent:

Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal

 S'omet la transcripció de l'índex publicat en el text original del 10 de desembre de 1998, ateses les posteriors modificacions que ha sofert aquest text.

Exposició de motius

La promulgació de la Constitució andorrana com a norma suprema de l'ordenament jurídic era motiu suficient per empènyer el poder legislatiu a realitzar, entre altres textos normatius, la reforma del Codi de procediment penal.

No tan sols era necessària la ratificació per part dels representants del poble andorrà d'un text preconstitucional que, per tenir aquest caràcter, no provenia de la sobirania popular, sinó que també calia sotmetre, de manera clara i expressa, la llei processal penal als límits derivats del reconeixement constitucional dels drets i les llibertats inviolables dels ciutadans.

S'afegia a aquestes raons fonamentals la necessitat peremptòria de modificar alguns aspectes de l'actual text procedimental per tal d'adequar-lo als recents tractats internacionals, i de millorar certs articles, que s'havia fet palesa al llarg de l'aplicació del Codi de 1989.

Així, són objecte de la present modificació, en allò que afecta el dret de defensa, la regulació de la intervenció lletrada i d'assistència al detingut i la regulació dels terminis pel secret sumarial; en allò que afecta els drets a la llibertat i la intimitat, la regulació dels motius i els terminis de privació de llibertat, dels registres domiciliaris, de la intervenció de la correspondència i de les comunicacions. Es recullen, també, el reconeixement del dret a la presumpció d'innocència, el principi de judici formal i de jutge competent, el principi de la bona fe i d'interdicció de l'abús de dret, el principi de contradicció, especialment per a la validesa de les proves, el d'interdicció del bis in idem i l'obligació dels jutges de dictar sempre resolució sobre les qüestions que es plantegin, que, a més a més, ha de ser motivada i, especialment en la fase instructora, ha de cercar la veritat dels fets i no solament els elements inculporis.

La posició del jutge instructor s'allunya, doncs, parcialment del caràcter acusatori, que correspon per natura al Ministeri Fiscal, i adquireix funcions garantistes del procediment i dels drets fonamentals, i en aquest sentit es disposa que, almenys les decisions que afecten certs drets fonamentals, siguin preses després de consulta prèvia de les parts acusadora i defensora. Es regula, igualment, l'exercici de l'acció penal per part dels particulars, i s'aclareixen la forma i el moment d'intervenció i de l'acció popular.

A banda d'assentar en tot l'articulat un major respecte als drets constitucionals, s'ha volgut també incidir en una unificació de tràmits i terminis, cercant per aquesta via més seguretat jurídica contra la qual s'oposaven la varietat i, a vegades la indeterminació de terminis i procediments. La supressió del procediment del recurs de suplicació i la unificació del mateix procediment d'apel·lació davant tots els tribunals, que ha comportat igualment, la supressió del recurs de súplica, són un exemple evident de la voluntat de garantir els principis de legalitat, seguretat jurídica i dret al recurs entès en la seva més àmplia extensió.

Ensems, s'ha intentat dotar l'Administració de justícia de mecanismes per agilitar i donar rapidesa a l'impartiment de justícia, i per això s'ha posat al dia el procediment d'ordenança penal, que permetrà jutjar certs delictes menors i la major part de contravencions penals, i economitza així, les energies de l'aparell judicial, que podran destinar-se a aquells fets que mereixen una sanció punitiva més important.

Finalment, i malgrat entendre que la regulació de l'aplicació de la pena i les seves formes d'execució té el seu lloc natural al Codi penal, també ha estat modificada i, en certs casos, s'hi han incorporat els mitjans de control més moderns, sempre amb el consentiment de la persona interessada, tendents a assegurar la reinserció social com a característica més important de la pena; tot això sense perjudici que el nou Codi penal que es redacti en el futur estableixi en el seu articulat les institucions de la suspensió i la substitució de la pena.

Títol preliminar. L'Administració de la justícia penal

Capítol I. Disposicions Preliminars

Article 1

1. Ningú no pot ser condemnat per una infracció penal si no és de conformitat amb les disposicions del present Codi o les lleis especials i mitjançant sentència dictada pel tribunal competent.
2. En tot tipus de procediment s'han de respectar les regles de la bona fe. No produeixen efecte les proves obtingudes, directament o indirectament, violant els drets o les llibertats fonamentals.
3. Els batlles i els tribunals han de resoldre sempre, i amb l'exposició de fets i la fonamentació en dret, sobre les pretensions que siguin formulades. La desestimació per motius formals només es pot produir per les causes previstes a la llei.

Article 2

La facultat d'administrar justícia en matèria criminal, jutjant i fent executar el que hagi estat jutjat, correspon exclusivament al Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, al Tribunal de Corts, als seus magistrats i als batlles, sense perjudici de la competència que correspongui a altres òrgans internacionals en virtut dels tractats corresponents establerts d'acord amb el que disposa l'article 65 de la Constitució.

Mostra redacció anterior, vigent del 23/09/2005 al 02/03/2015

Mostra redacció anterior, vigent del 07/01/1999 al 22/09/2005

Article 3

1. La Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra coneix del recurs d'apel·lació contra les resolucions del Tribunal de Corts dictades en primera instància, així com del recurs d'apel·lació contra les resolucions dictades pel batlle instructor en fase d'execució de les ordenances penals, en els casos previstos per la llei.

Igualment coneix, en judici oral i públic, de totes les causes seguides per infraccions penals comeses per membres del Consell General, de la Sindicatura i del Govern, i per batlles o magistrats, i executa les resolucions judicials que hagin recaigut sobre aquestes infraccions.

2. El Ple del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, exclosos els magistrats adscrits a la Sala Penal, coneix del recurs d'apel·lació contra les resolucions judicials del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra dictades en primera instància en les causes esmentades al segon paràgraf de l'apartat anterior.

3. El Tribunal de Corts coneix, en composició col·legiada, en judici oral i públic, de totes les causes seguides per delictes majors i menors, i executa les resolucions judicials que ha pronunciat sobre aquests delictes. També coneix, en composició unipersonal, en judici oral i públic, de totes les causes seguides per contravencions penals, i executa les resolucions judicials que ha pronunciat en aquesta matèria.

Igualment coneix, de forma unipersonal, del recurs d'apel·lació contra les resolucions dictades pel batlle instructor, en els casos i les formes previstos per la llei.

4. El Ple del Tribunal de Corts, salvat el cas de delictes flagrant, és competent per acordar la detenció i el processament dels membres del Consell General, de la Sindicatura i del Govern, si són considerats responsables penalment durant la durada del seu mandat, així com dels batlles i magistrats, sense perjudici que la instrucció de la causa sigui a càrrec d'un magistrat del Tribunal.

5. La instrucció de les causes, per a tota classe d'infraccions, la porta a terme un batlle, sense perjudici del que preveu el paràgraf segon de l'article 48 de la Llei qualificada de la Justícia.

El Batlle instructor també és competent per conèixer, pel procediment d'ordenança penal, de les infraccions ressenyades a l'article 163 d'aquest Codi, així com per procedir a executar-les.

Mostra redacció anterior, vigent del 07/01/1999 al 02/03/2015

Article 4

Els tribunals penals són competents per resoldre les qüestions civils i administratives prejudicials suscitées per raó dels fets delictius quan apareguin íntimament lligades al fet punible de manera que sigui impossible la seva separació. El tribunal resol sempre aplicant les normes civils o administratives a les qüestions prejudicials.

LesLleis.com

Malgrat el que disposa el paràgraf anterior, si la qüestió prejudicial és determinant de la culpabilitat o de la innocència, o per constatar l'existència del delictes, el Tribunal Penal o, si escau, el batlle instructor, ha de suspendre el procediment fins que la jurisdicció competent resolgui la qüestió, si ja s'ha interposat. Si no s'ha interposat, el tribunal o el batlle instructor, segons escaigui, atorga a les parts el termini d'un mes per fer-ho davant la jurisdicció competent. Transcorregut aquest termini, que no es pot atorgar més d'una vegada en el marc del mateix procediment, i sense que cap de les parts acrediti haver-ho fet, s'aixeca la suspensió i continua el procediment, i el Tribunal Penal resol sobre la mateixa qüestió.

Mostra redacció anterior, vigent del 07/01/1999 al 03/09/2014

Capítol II. Del Ministeri Fiscal

Article 5

El Ministeri Fiscal té la funció de promoure l'acció de la justícia, vetllar pel manteniment de l'ordre jurídic i demanar davant la jurisdicció penal l'aplicació de la llei, per a la salvaguarda i la satisfacció dels interessos de la societat.

A tal fi, aquest exerceix els mitjans i les accions que les lleis estableixen, formula l'acusació o exerceix l'acció civil, o bé s'hi oposa segons el que correspongui legalment; pot intervenir directament en el procés penal per tal de sol·licitar les diligències més adequades per a l'esbrinament del delictes i de la persona que pugui ser-ne responsable, i vetlla pel compliment estricte de les sentències recaigudes en les causes en les quals hagi estat part.

Quan el Ministeri Fiscal tingui coneixement d'un fet que pot ser constitutiu de delictes o contravenció penal, exerceix l'acció penal, sense perjudici de les facultats dels batlles per actuar d'ofici.

Article 6

En els delictes als quals es refereix l'article 16, el Ministeri Fiscal, una vegada formulada la denúncia o la querella, segons escaigui, per la persona ofesa o el seu representant legal, actua de conformitat amb el que estableix l'article 5.

Mostra redacció anterior, vigent del 07/01/1999 al 03/09/2014

Capítol III. De les recusacions i les excuses

Article 7

1. Els batlles i els magistrats han d'abstenir-se, i en cas de no fer-ho poden ser recusats, en els supòsits següents: matrimoni o situació de fet equivalent, o parentiu fins al quart grau amb qualsevol de les parts, el seu advocat o el representant del Ministeri Fiscal; ser o haver estat tutor, advocat o procurador de qualsevol de les parts; estar o haver estat denunciat, acusat o demandat per qualsevol de les parts, llevat que la denúncia, acusació o demanda no hagi estat admesa o hagi estat rebutjada per manca manifesta de fonamentació; tenir o haver tingut qualsevol relació jurídica, mercantil o econòmica amb qualsevol de les parts o els seus advocats; tenir plet civil pendent amb qualsevol de les parts o el seu advocat; tenir amistat o enemistat manifesta amb qualsevol de les parts o els seus advocats; tenir interès directe en l'objecte del plet; ser el superior jeràrquic d'una de les parts en litigi.

2. No poden fer sala conjuntament aquells batlles o magistrats que estiguin units per vincle matrimonial o situació de fet equivalent, ni aquells que tinguin entre ells parentiu fins al segon grau de consanguinitat o d'afinitat.

3. Poden recusar el Ministeri Fiscal, l'encausat, el processat, l'actor civil o l'acusador particular, el responsable civil o els seus advocats. La recusació ha de ser proposada tan aviat com es tingui coneixement de l'existència de la causa en què es fonamenta i, en cas contrari, no és admesa a tràmit. Contra aquesta decisió no es pot interposar recurs, sense perjudici que la recusació es pugui plantejar per mitjà dels altres recursos i remeis jurisdiccionals al seu abast.

4. El president dels batlles i els dels tribunals respectius han de ser informats pel batlle o magistrat que hagi decidit abstenir-se de les seves motivacions i decidirà sobre la procedència de la seva admissió. Quan el president dels batlles s'abstingui ho ha de notificar al batlle més antic i al més jove en el càrrec, adscrits a la secció afectada, els quals han de decidir sobre la procedència de la seva admissió. Quan el president del tribunal s'abstingui ho ha de notificar als altres magistrats, els quals han de decidir sobre la procedència de la seva admissió.

5. El Tribunal Superior resol sobre les recusacions dels membres del Tribunal de Corts, i aquest, sobre les dels batlles. Si la recusació s'adreça a un membre del Tribunal Superior, l'ha de resoldre una secció de tres membres de la qual no pot formar part el recusat.

6. Per mentre se substancii la recusació, el magistrat recusat s'ha d'abstenir d'entendre la causa. Quan es tracti d'un batlle, el substitueix en la instrucció el batlle següent en el torn.

Mostra redacció anterior, vigent del 23/09/2005 al 03/09/2014

Mostra redacció anterior, vigent del 07/01/1999 al 22/09/2005

Article 8

Els membres del Ministeri Fiscal queden sotmesos al mateix règim de responsabilitats i incompatibilitats que aquesta Llei estableix per als batlles i els magistrats .

La decisió d'abstenció és apreciada personalment pels membres del Ministeri Fiscal. Les parts que intervenen en un afer poden requerir, de forma motivada, l'abstenció d'un fiscal. Si es tracta d'un fiscal adjunt, la qüestió és resolta pel fiscal general. Si es tracta del fiscal general, és resolta pel Consell Superior de la Justícia. Contra la decisió no es pot interposar cap mena de recurs.

Capítol IV. Dels advocats

Article 9

Poden actuar davant els tribunals penals els advocats andorrans o legalment residents al Principat degudament inscrits com a advocats en exercici al Col·legi d'Advocats d'Andorra.

Article 10

Per a cada incorporació d'un advocat al Col·legi d'Advocats d'Andorra aquest ha de trametre al Tribunal Superior de Justícia d'Andorra la documentació acreditativa d'haver obtingut les autoritzacions administratives necessàries i la inscripció prèvia al Col·legi. El president del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra en dóna trasllat al Ministeri Fiscal perquè n'informi dins el termini de tretze dies, i si dins el termini d'uns altres tretze dies no es dicta resolució, s'entén admès a actuar davant els tribunals andorrans, i el Col·legi d'Advocats d'Andorra procedeix a donar-lo d'alta definitivament.

La defensa en judici dels interessos de l'Estat andorrà correspon als advocats andorrans adscrits al Gabinet Jurídic del Govern, això sense perjudici que el Govern pugui contractar els serveis d'advocats inscrits al Col·legi d'Advocats en casos determinats.

Article 11

Els advocats han de respectar el secret professional, entès com aquell principi moral i jurídic que els situa en l'obligació i el dret ineludibles de no revelar cap fet ni document del que tinguin coneixement per raó de la seva funció, i de no poder ser obligats a declarar sobre els mateixos.

Els tribunals han de comunicar al Col·legi d'Advocats qualsevol fet constitutiu d'infracció a les normes professionals, sense perjudici de les sancions penals que el mateix fet pugui comportar.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.

